

1985 Klokketro på naturens tilfeldigheter

Vi har alle hørt om de som har mistet en ring, ei klokke eller lignende – og så funnet den igjen ved en ren tilfeldighet eller for mange som en merkverdighet. Undertegnede har gjengitt flere slike hendelser i mine bøker. Slik også denne gangen, hvor vi skal til familien Bjørernes på Bjørneset.

Midt på åttitallet var Bård Bjørnes og hans sønn Rune på bærtur - en ordinær og årlig liten vandring i naturens eget spiskammer. Gjennom seksti år med erfaring hva gjelder nettopp bærturer, visste Bård at dagen ble best dersom en holdt lavt tempo, tok seg hviler og fikk strekt ut ledd og muskler. Før i tiden var disse turer en nødvendig del av matauken. Men i våre dager ser nok mange på slike turer like meget som en rekreasjon. Bård kjente hver tue og stein. Dette var hans rike. Han visste hvor bæra var, og han visste hvor det var best å raste. Her kunne han gå i timevis, nyte stillheten og lukta. Tross sin landlige bopel i Øfstigrenda i Stjørdal, hadde han på en måte gjennom hele sitt voksne liv tilhørt byen. Hver dag hadde han tatt turen inn til Trondheim, inn til larmen og til mennesker som stresset av sted. En tur i skog og mark var helt nødvendig. Han hadde behov for å riste av seg byen.

Nå satt far og sønn der ute i sitt lille eldorado. De hadde satt seg ned for å ta en kopp kaffe - en helt nødvendig delen av enhver skogstur. Har vi ikke alle erfart at det er ingen steder hvor kaffe og mat smaker bedre enn ute i skogen eller fjellet. Hva du enn har på brødskiva - om det er det du velger bort hjemme i kjøleskapet - ute i naturen smaker alt helt fortreffelig. Et måltid på den fineste gourmetrestauranten i Paris kan ikke mål seg mot ei simpel tørr brødskive med brunost inntatt i Norges flotte natur. Hvorfor bruker vi ikke mer ressurser på å få oppvoksende generasjon til å erfare og forstå det?

Det ble ikke sagt så mye der ute i skogen den vakre høstdagen. Skogen er ingen arena for de heftige diskusjoner. Men av en eller annen årsak kom Bård innpå en tilsvarende tur hans tante

gjorde for over 35 år siden. Tidlig på femtitallet hadde Albertine, f. i 1883 - ugift møy bosatt i Trondheim, tatt seg en bærtur i de samme traktene. Hun var søster av far til Bård, og en av de seks som hadde vokst opp på Bjørgneset i generasjonen før ham. Albertine søkte naturligvis sine røtter. Og det gjorde hun med sine årlige turer i utmarka ovenfor Bjørgneset. Hun var omkring 70 år gammel. Albertine gikk der på kanskje gjengrodde stier og mimret for seg selv. Kanskje satt hun på den samme tua som nevøen og hans sønn skulle sitte vel 35 år senere. Hun ser på sin klokke. Tiden forteller at hun må begi seg hjemover.

Nå er det Bård som forteller om sin tante. Han hadde sikkert fortalte det før, men det var liksom rette tiden og stedet til å gjenta hendelsen som endte i at Albertine ved ankomst hjemgården igjen oppdaget at klokka var borte. Ikke en stor og dramatisk hendelse, ikke en stor nyhet - slikt skjer med jevne mellomrom. Men viktig nok for den det gjelder. Klokka som klokke var selvsagt erstattelig, men ikke som et anker satt inn i en heraldisk ramme. Klokka hadde tilhørt henne hele livet. Den var en del av henne selv. Bård husker at det ble satt i gangen et par mindre søk, mest for kun å ha gjort noe - en tur innover i det som var antatt rute, hvileplasser etc. - ut i fra tantens hukommelse. Men som jordnære stjørdalinger skjønnte de alle hvor liten sjansen var for å finne klokka som kun var 2,5 cm i diameter. Og aller mest skjønnte tante Albertine det selv - som tok tapet med fatning, sinnsro og fornuft. Slik sitter altså Bård og hans sønn Rune over 35 år senere og snakker om tante Albertine og klokka. Så reiser de seg opp. Ei anna klokke fortalte dem at det var på tide å bevege seg hjemover.

Bård og Rune valgte seg en benvei hjemover - og gikk nedover *håmmeren* - som de kalte stedet. Og der nede i den bratte skrenten mister Bård fotfeste i det jordlaget på et vis glir unna ham. Har vi ikke alle vært utsatt for akkurat det samme fallet? Bård husker at sønnen sa til ham der han lå i horisontalen: ”Pass på spainn så du itj mist bæra”. Men Bård hadde vært på bærtur før, og instinktivt lot han kroppen falle mens bøttene ble holdt oppe i vater - som om den gamle natursliteren skulle hatt innebygd gyro.

Dette med frykten for å slå ut bæret, er vel en liten latent tanke som sitter løst hos alle bærplukkere. Og noen har dessverre litt bittert erfart det. Før jeg kommer til poenget i denne historien, vil jeg skyte inn en liten episode som sitter som spikret i mitt minne. Jeg hadde og vært på bærtur i lag med mor og noen andre kvinnfolk. Jeg kunne vel være ca. 12 år. Etter en meget iherdig innsats hadde jeg fylt et kjempestort spann, og i lag med kvinnfolkene bega jeg meg på hjemtur - stolt og fornøyd. Men så krevde naturen sitt, og jeg trakk meg litt unna for å slå lens. Jeg går litt ut av stien, med spannet forsatt i hånden. Dessverre var jeg ikke intelligent nok til å sette fra meg spannet. Og med andre hånden styrte jeg ”redskapen”. Og i og med at jeg var mer opptatt og engstelig for at noen skulle se meg, stod jeg der med hodet og kroppen litt vridd bakover. Lite ante jeg derfor at strålen fylte spannet raskt og effektivt som en annen høytrykksspyler. Naturens krav tok raskt bærene tilbake.

Vi får også vende tilbake til Bård, der han ligger langflat oppe i *håmmeren*. Da han hadde fått summet seg og konstatert at spannene og bæra var intakt, var det å sette disse fra seg, børste av seg det verste og rette på klærne for videre marsj nedover. I det Bård bøyer seg ned for å ta tak i hankene på bøttene, ser han noe som blinker i det mørke jordsmonnet bare en meter unna. Og der - etter over 35 år, ligger klokka til tante Albertine. Og mer sier vi ikke om den saken.